

7.

$$a) \begin{vmatrix} 3 & -1 & -1 \\ 0 & -3 & 0 \\ -2 & 3 & 2 \end{vmatrix} = 3 \begin{vmatrix} -3 & 0 \\ 3 & 2 \end{vmatrix} - (-1) \begin{vmatrix} 0 & 0 \\ -2 & 2 \end{vmatrix} + (-1) \begin{vmatrix} 0 & -3 \\ -2 & 3 \end{vmatrix} = -12$$

$$b) [A \ I] = \begin{bmatrix} 2 & 3 & -1 & 1 & 0 & 0 \\ 6 & 8 & -2 & 0 & 1 & 0 \\ 2 & 5 & -2 & 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} \sim \begin{bmatrix} 1 & 3/2 & -1/2 & 1/2 & 0 & 0 \\ 6 & 8 & -2 & 0 & 1 & 0 \\ 2 & 5 & -2 & 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} \sim$$

$$\sim \begin{bmatrix} 1 & 3/2 & -1/2 & 1/2 & 0 & 0 \\ 0 & -1 & 1 & -3 & 1 & 0 \\ 0 & 2 & -1 & -1 & 0 & 1 \end{bmatrix} \sim \begin{bmatrix} 1 & 3/2 & -1/2 & 1/2 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & -1 & 3 & -1 & 0 \\ 0 & 2 & -1 & -1 & 0 & 1 \end{bmatrix} \sim$$

$$\sim \begin{bmatrix} 1 & 0 & 1 & -4 & 3/2 & 0 \\ 0 & 1 & -1 & 3 & -1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & -7 & 2 & 1 \end{bmatrix} \sim \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 & 3 & -1/2 & -1 \\ 0 & 1 & 0 & -4 & 1 & 1 \\ 0 & 0 & 1 & -7 & 2 & 1 \end{bmatrix} =$$

$$= [I \ A^{-1}]$$

$$\therefore A^{-1} = \begin{bmatrix} 3 & -1/2 & -1 \\ -4 & 1 & 1 \\ -7 & 2 & 1 \end{bmatrix}$$

$$c) \quad Bx + Ix = A^T \Leftrightarrow (B+I)x = A^T$$

$$B+I = \begin{bmatrix} 0 & 2 \\ 2 & -2 \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & 2 \\ 2 & -1 \end{bmatrix}$$

$$\det(B+I) = \begin{vmatrix} 1 & 2 \\ 2 & -1 \end{vmatrix} = -1 - 4 = -5 \neq 0$$

$\Rightarrow (B+I)^{-1}$ existerar

Vi får då:

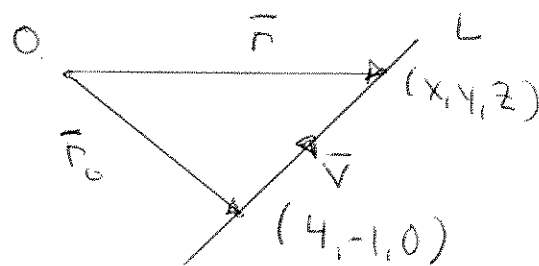
$$\begin{aligned} X &= (B+I)^{-1} A^T = -\frac{1}{5} \begin{bmatrix} -1 & -2 \\ -2 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 & 2 & 3 \\ 4 & 5 & 6 \end{bmatrix} = \\ &= \frac{1}{5} \begin{bmatrix} 9 & 12 & 15 \\ -2 & -1 & 0 \end{bmatrix} \end{aligned}$$

d) En riktningsvektor

$$\vec{v} = \langle 2-4, 0-(-1), 2-0 \rangle = \langle -2, 1, 2 \rangle$$

Linjens ekvation

$$\vec{r} = \vec{r}_0 + t\vec{v} \Rightarrow \begin{cases} x = 4 - 2t \\ y = -1 + t \\ z = 2 + 2t \end{cases}$$

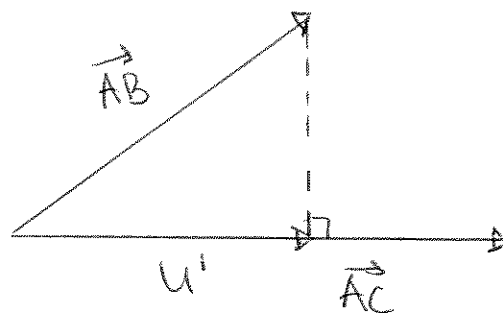

$$\begin{aligned} e) \quad \vec{u} \cdot \vec{v} &= 0 \Rightarrow \langle 2, 1, 1 \rangle \cdot \langle a, 1+a, 1-a \rangle = 2a + 1 + a + 1 - a \\ &= 2a + 2 = 0, \text{ alltså } \underline{\underline{a = -1}} \end{aligned}$$

$$\text{Längden: } |\vec{u} + 2\vec{v}| = \sqrt{0^2 + 1^2 + 5^2} = \sqrt{26}$$

2 b)

$$\vec{AB} = \langle 2-1, 4-2, 5-3 \rangle = \langle 1, 2, 2 \rangle$$

$$\vec{AC} = \langle 2-1, 2-2, 4-3 \rangle = \langle 1, 0, 1 \rangle$$

Orthogonala projektionen u' av vektorn \vec{AB} på vektorn \vec{AC} ges av

$$u' = \frac{\vec{AB} \cdot \vec{AC}}{|\vec{AC}|^2} \vec{AC} = \frac{\langle 1, 2, 2 \rangle \cdot \langle 1, 0, 1 \rangle}{2} \langle 1, 0, 1 \rangle = \frac{3}{2} \langle 1, 0, 1 \rangle$$

3 b) ~~matris~~ matris

$$\begin{bmatrix} 1 & 2 & 1 \\ 2 & -1 & 0 \\ 1 & 3 & a \end{bmatrix} \sim \begin{bmatrix} 1 & 2 & 1 \\ 0 & -5 & -2 \\ 0 & -1 & a-1 \end{bmatrix} \sim \begin{bmatrix} 1 & 2 & 1 \\ 0 & -5 & -2 \\ 0 & 0 & 5a-7 \end{bmatrix}$$

De tre vektorerna är linjärt beroende om och endast om $5a-7=0$

$$\Rightarrow a = 7/5$$

4.

$$a) \det A = \begin{vmatrix} 2 & a & 1 \\ 3 & -2 & 1 \\ 1 & 1 & 2 \end{vmatrix} = 2 \begin{vmatrix} -2 & 1 \\ 1 & 2 \end{vmatrix} - a \begin{vmatrix} 3 & 1 \\ 1 & 2 \end{vmatrix} + 1 \begin{vmatrix} 3 & -2 \\ 1 & 1 \end{vmatrix} =$$

$$= -10 - 5a + 5 = -5(a+1)$$

A^{-1} existerar $\Leftrightarrow \det A \neq 0 \Leftrightarrow a \neq -1$.

$$b) \det A_1 = \begin{vmatrix} a^2+1 & a & 1 \\ 3 & -2 & 1 \\ 1 & 1 & 2 \end{vmatrix} = (a^2+1) \cdot (-5) - a \cdot 5 + 1 \cdot 5 =$$

$$= -5a^2 - 5 - 5a + 5 = -5a(a+1)$$

$$\rightarrow x = \frac{\det A_1}{\det A} = \frac{-5a(a+1)}{-5(a+1)} = a \text{ för } a \neq -1.$$

$$c) M = \begin{bmatrix} 2 & -1 & 1 & 2 \\ 3 & -2 & 1 & 3 \\ 1 & 1 & 2 & 1 \end{bmatrix} \sim \begin{bmatrix} 1 & 1 & 2 & 1 \\ 3 & -2 & 1 & 3 \\ 2 & -1 & 1 & 2 \end{bmatrix} \sim \begin{bmatrix} 1 & 1 & 2 & 1 \\ 0 & -5 & -5 & 0 \\ 0 & -3 & -3 & 0 \end{bmatrix} \sim$$

$$\sim \begin{bmatrix} 1 & 1 & 2 & 1 \\ 0 & 1 & 1 & 0 \\ 0 & -3 & -3 & 0 \end{bmatrix} \sim \begin{bmatrix} 1 & 0 & 1 & 1 \\ 0 & 1 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \end{bmatrix}$$

x och y bundna variabler, 2 fri variabler

$$\begin{cases} x = 1 - t \\ y = -t \\ z = t \end{cases}$$

5. Insättning av punkternas koordinater ger oss ES

$$\begin{cases} a - 2b = -2 \\ a - b = 1 \\ a + 0b = 0 \\ a + b = 3 \end{cases} \quad \text{På matrisform} \quad \begin{bmatrix} 1 & -2 \\ 1 & -1 \\ 1 & 0 \\ 1 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} a \\ b \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} -2 \\ 1 \\ 0 \\ 3 \end{bmatrix}$$

Bästa lösning i minsta kvadratmetodens mening erhålles ur

$$A^T A \hat{x} = A^T \bar{y} \Leftrightarrow \hat{x} = (A^T A)^{-1} A^T \bar{y} \quad \left(\begin{array}{l} \text{om } (A^T A)^{-1} \\ \text{existerar} \end{array} \right)$$

$$A^T A = \begin{bmatrix} 1 & 1 & 1 & 1 \\ -2 & -1 & 0 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 & -2 \\ 1 & -1 \\ 1 & 0 \\ 1 & 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 4 & -2 \\ -2 & 6 \end{bmatrix}$$

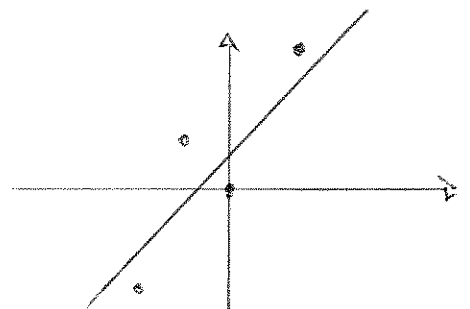
$$(A^T A)^{-1} = \frac{1}{20} \begin{bmatrix} 6 & 2 \\ 2 & 4 \end{bmatrix} = \frac{1}{10} \begin{bmatrix} 3 & 1 \\ 1 & 2 \end{bmatrix}$$

$$\Rightarrow \hat{x} = \frac{1}{10} \begin{bmatrix} 3 & 1 \\ 1 & 2 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} -2 \\ 1 \\ 0 \\ 3 \end{bmatrix} = \frac{1}{5} \begin{bmatrix} 6 \\ 7 \end{bmatrix} \quad \underline{\underline{y = \frac{6}{5} + \frac{7}{5}t}}$$

Felvektorn: $\bar{f} = A \hat{x} - \bar{y} = \begin{bmatrix} 1 & -2 \\ 1 & -1 \\ 1 & 0 \\ 1 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 6/5 \\ 7/5 \end{bmatrix} - \begin{bmatrix} -2 \\ 1 \\ 0 \\ 3 \end{bmatrix} = \frac{2}{5} \begin{bmatrix} 1 \\ -3 \\ -3 \\ -1 \end{bmatrix}$

Varför medelfelet blir

$$\begin{aligned} n &= \frac{|\bar{f}|}{\sqrt{m}} = \frac{2}{5\sqrt{4}} \sqrt{1^2 + (-3)^2 + (-3)^2 + (-1)^2} \\ &= \frac{2\sqrt{5}}{5} \end{aligned}$$

6. (a) falskt, ty ES $\begin{cases} x+y+z=1 \\ x+y+z=2 \end{cases}$ saknar lösning

(b) Sant, bilda vektorerna $u = \langle 2-1, 3-2, 1-0 \rangle = \langle 1, 1, 1 \rangle$
 och $v = \langle 2-1, 0-2, 2-0 \rangle = \langle 1, -2, -2 \rangle$

$\Rightarrow u \cdot v = \langle 1, 1, 1 \rangle \cdot \langle 1, -2, -2 \rangle = -3 < 0$, vilket

innebär att $\cos \theta < 0 \Rightarrow 90^\circ < \theta < 180^\circ$.

(c) falskt, visas med ett motexempel

(d) Sant,

$$\begin{aligned} |u \times v|^2 + |u \cdot v|^2 &= |u|^2 |v|^2 \sin^2 \theta + |u|^2 |v|^2 \cos^2 \theta = \\ &= |u|^2 |v|^2 (\sin^2 \theta + \cos^2 \theta) = |u|^2 |v|^2 \end{aligned}$$

7. Låt A beteckna avbildningsmatrisen för F,

$$A = [F(\bar{e}_1) \quad F(\bar{e}_2) \quad F(\bar{e}_3)]$$

$$F(\bar{e}_1) = F(u) = \begin{bmatrix} 2 \\ 3 \\ 4 \end{bmatrix} \quad \underbrace{F(\bar{e}_1)} \quad \underbrace{F(\bar{e}_2)}$$

$$F(v) = F\left(\begin{bmatrix} 1 \\ 0 \\ 0 \end{bmatrix}\right) = F\left(\begin{bmatrix} 1 \\ 0 \\ 0 \end{bmatrix}\right) + F\left(\begin{bmatrix} 0 \\ 1 \\ 0 \end{bmatrix}\right)$$

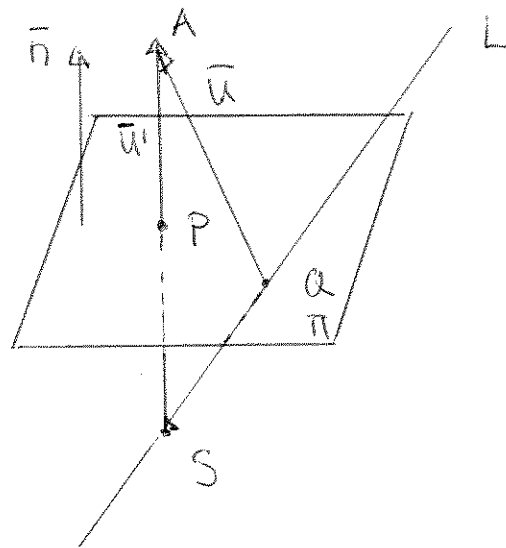
$$\Rightarrow F(\bar{e}_2) = \begin{bmatrix} 4 \\ -3 \\ 2 \end{bmatrix} - \begin{bmatrix} 2 \\ 3 \\ 4 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 2 \\ -6 \\ -2 \end{bmatrix}$$

$$F(w) = F\left(\begin{bmatrix} 2 \\ 1 \\ 1 \end{bmatrix}\right) = 2F\left(\begin{bmatrix} 1 \\ 0 \\ 0 \end{bmatrix}\right) + F\left(\begin{bmatrix} 0 \\ 1 \\ 0 \end{bmatrix}\right) + F\left(\begin{bmatrix} 0 \\ 0 \\ 1 \end{bmatrix}\right)$$

$$\Rightarrow F(\bar{e}_3) = \begin{bmatrix} 8 \\ 1 \\ 5 \end{bmatrix} - \begin{bmatrix} 4 \\ 6 \\ 2 \end{bmatrix} - \begin{bmatrix} 2 \\ -6 \\ -2 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 2 \\ 1 \\ -1 \end{bmatrix} \quad \Rightarrow \quad A = \begin{bmatrix} 2 & 2 & 2 \\ 3 & -6 & 1 \\ 4 & -2 & -1 \end{bmatrix}$$

8. Vi inför beteckningar enligt figur 1

Vi söker först skärningspunkten Q mellan linjen L och planet Π .

Vi har på linjen som går genom A och Q en punkt $A = (1, 2, 1)$

och riktningsvektor $\vec{v} = \langle 1, 0, 2 \rangle$

$$\Rightarrow \begin{cases} x = 1 + t \\ y = 2 \\ z = 1 + 2t \end{cases} \quad \text{Insättning av } (x, y, z) \text{ i } \Pi \text{ ger} \\ t = 1 \Rightarrow \underline{\underline{Q = (2, 2, 3)}}$$

Nu har vi en punkt på L och återstår då att finna en riktningsvektor \vec{v} till L .

$$\vec{u} = \vec{QA} = \langle 1-2, 2-2, 1-3 \rangle = \langle -1, 0, -2 \rangle.$$

Ortogonalprojektion u' av vektorn \vec{u} på vektorn \vec{n} ges av

$$\vec{u}' = \frac{\vec{u} \cdot \vec{n}}{|\vec{n}|^2} \vec{n} = \frac{\langle -1, 0, -2 \rangle \cdot \langle 1, 1, -1 \rangle}{3} \langle 1, 1, -1 \rangle = \frac{1}{3} \langle 1, 1, -1 \rangle$$

Vi vet att sökta linje L går genom spegelpunkten S och \vec{QS} är en riktningsvektor till L

$$\Rightarrow \vec{QS} = \vec{u} - 2\vec{u}' = \langle -1, 0, -2 \rangle - \frac{2}{3} \langle 1, 1, -1 \rangle = -\frac{1}{3} \langle 5, 2, 4 \rangle$$

Vi väljer riktningsvektor $\vec{v} = \langle 5, 2, 4 \rangle$

$$\Rightarrow x = 2 + 5t \quad y = 2 + 2t \quad z = 3 + 4t$$